

कृताञ्जलिपुटाः सर्वा देवराजमथाब्रुवन् । न स शक्यः सुदुर्द्धर्षो धैर्याचालयितुं प्रभो ।
 यत्ते कार्यं महाभाग क्रियतां तदनन्तरं । सम्पूज्याप्सरसः शक्रो विस्मज्य च महामतिः ।
 चिन्तयामास तस्यैव बधोपायं युधिष्ठिर । स तृष्णीं चिन्तयन् बीरो देवराजः प्रतापवान् ।
 विनिश्चितमतिर्द्विमान् बधे त्रिशिरसोऽभवत् । वज्रमस्य क्षिपाम्यद्य स क्षिप्रं न भविष्यति ।
 शत्रुः प्रवृद्धो नोपेक्ष्यो दुर्बलोऽपि बलीयसा । शास्त्रबुद्ध्या विनिश्चित्य कृत्वा बुद्धिं बधे दृढां । १६०
 अथ वैश्वानरनिभं घोररूपं भयावहं । मुभाच वज्रं संक्रुद्धः शक्रस्त्रिशिरसं प्रति ।
 स पपात हतस्तेन वज्रेण दृढमाहतः । पर्वतस्यैव शिखरं प्रणुनं मेदिनीतले ।
 तन्तु वज्रहतं दृष्ट्वा शयानमचलोपमं । न शर्म लेभे देवेन्द्रा दीपितस्तस्य तेजसा ।
 हतोऽपि दीप्ततेजाः स जीवन्निव हि दृश्यते । घातितस्य शिरांस्याजौ जीवन्तीवाद्भुतानि वै ।
 ततोऽतिभोतो रूपान्तु शक्र आस्ते विचारयन् । अथाजगाम परशुं स्कन्धेनादाय वद्धकिः । १७५
 तदरुणं महाराज यत्रास्तेऽसौ निपातितः । स भीतस्तत्र तच्चाणं घटमानं शचीपतिः ।
 अपश्यदब्रवीचैनं सत्वरं पाकशासनः । क्षिप्रं क्षिन्धि शिरांस्तस्य कुरुष्व वचनं मम ।
 ॥ ततोवाच ॥ महास्कन्धो मृगं क्षेप परशुर्न भविष्यति । कर्तुञ्चाहं न शक्यामि कर्म सद्भिर्विगर्हितं ।
 ॥ इन्द्र उवाच ॥ माभैस्त्वं शोघमेतद्वै कुरुष्व वचनं मम । मत्प्रसादाद्धि ते शस्त्रं वज्रकल्पं भविष्यति ।
 ॥ ततोवाच ॥ कं भवन्तमहं विद्यां घोरकर्माणमद्य वै । एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं तत्त्वेन कथयस्व मे । १८०
 ॥ इन्द्र उवाच ॥ अहमिन्द्रो देवराजस्तत्त्वनिदितमस्तु ते । कुरुष्वैतद्यथोक्तं मे तच्चन्मा त्वं विचारय ।
 ॥ ततोवाच ॥ क्रूरेण नापत्रपसे कथं शक्रेह कर्मणा । ऋषिपुत्रमिमं हत्वा ब्रह्महत्याभयं न ते ।
 ॥ शक्र उवाच ॥ पश्चाद्धर्मं चरिष्यामि पावनार्थं सुदुश्चरं । शत्रुरेष महाबोर्ध्या वज्रेण निहतो मया ।
 अद्यापि चाहमुदिग्नस्तत्त्वन्स्मादिभेमि वै । क्षिप्रं क्षिन्धि शिरांसि त्वं करिष्येऽनुग्रहं तव ।
 शिरः पशोस्ते दास्यन्ति भागं यज्ञेषु मानवाः । एष तेऽनुग्रहस्तत्त्वन् क्षिप्रं कुरु मम प्रियं । १८५
 ॥ शल्य उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा तु तच्चा स महेन्द्रवचनात्तदा । शिरांस्तथ त्रिशिरसः कुठारेणाच्छिनत्तदा ।
 निहतेषु ततस्तेषु निष्क्रामन्नण्डजास्त्वथ । कपिञ्जलास्तित्तिराश्च कलविद्धाश्च सर्वशः ।
 येन वेदानधीते स्म पिवते सोममेव च । तस्मादक्तादिनिष्येतुः क्षिप्रं तस्य कपिञ्जलाः । १९०
 येन सर्वा दिशो राजन् पिवन्निव निरीक्षते । तस्मादक्तादिनिष्येतुस्तित्तिरास्तस्य पोण्डव ।
 यत्सुरापन्तु तस्यासीदक्तां त्रिशिरसस्तदा । कलविद्धाः समुत्पेतुः श्रेयनाश्च भरतर्षभ । १९५
 ततस्तेषु निहतेषु विज्वरो मघवानथ । जगाम त्रिदिवं हृष्टस्तच्चाऽपि खगटहान्ययौ ।
 मेने कृतार्थमात्मानं हत्वा शत्रुं सुरारिहा । त्वष्टा प्रजापतिः श्रुत्वा शक्रेणाय हतं सुतं ।
 क्रोधसेरक्तनयन इदं वचनमब्रवीत् ।
 ॥ त्वष्टोवाच ॥ तप्यमानं तपो नित्यं चान्तं दान्तं जितेन्द्रियं । विनाऽपराधेन यतः पुत्रं हिंसितवान्मम ।
 तस्माच्छक्रविनाशाय वृत्रमुत्पादयाम्यहं । लोकाः पश्यन्तु मे बीर्यं तपसश्च बलं महत् । २०५